Eene Oratie,

Vande Francoysche ende Duytsche Ghemeynten/versamelt in Engelandt, uytghesproken met levender stemme by Mr. de la Fontayne, aen den Doorluchtichsten Coninck IACOB den eersten, Coninc van Engelant, Schotlant, Vrancrijck ende Yrlandt, Beschermer des Geloofs.

Eerst,

TOT MIDDELBVRCH,
Ghedruct by Richard Schilders, woonende inden langhen Delft inden Olyphant,
1603.

Eene Oratie vande Francoysche ende Duytsche Gemeynten, versamelt in Engelandt, Wtgesproken met levender stemme by *Mr. de la Fontayne*, aenden Doorluchtichsten Coninck, *IACOB* den eersten, Coninck van Engelandt, etc.

Eer Coninck/

Onder vele van uwe Ondersaten van alle qualiteyt/siet uwe Majesteyt aen zijne voeten een cleyn getal vreêdelinghen/ghevlucht onder uwe protectie/maer inden persoon vāde welcke hy hem sal representerē (so het hē belieft) eene seer groote menichte van huysghesinnen ende personen versamelt in uwe steden van Londen, Cantelberge, Norwhich, Suyt-hāpton, Colchester, Sandwich, Maidston, ende eenige andere plaetsen. In dier qualiteyt/Heer Coninck/ hebt ghy ons hier teghenwoordich met een herte vol van blijschap/hoe wel vermengt met eenige droefheyt: Ic segghe van blijschap/ Heer Coninck/Want naer vele troublen ende perijckelen/vande welcke de machtige hant Gods u bewaert heeft/ uwe Coninclicke tegenwoordicheyt/is ons hier als een schoone Zonne/verdrijvende alle de wolcken van vreese inde goede / van hope inde boose / ende na by ende verde van het gene dat schijnbaerlic dreychde te bedecken dit schoone eñ florerende Conincrijcke met dicke eñ doodelicke duysternissē / tot groot achterdeel selfs vā alle de Christelicke Gemeynten/de welcke alomme God danckē so

blij-

blijtelick over uwe geluckige bevestinghe/ als alle de
naecomers van Cain daerom op de tanden knersen/ hoe schoonen semblant dat zy ooc toonen.

Ick hebbe ooc gesproken van eenich gevoelen van droefheyt/ om dat wy niet en connen ons voor oogen stellen/ uwe Majesteyt/ Heer Coninc/ sonder eerlicke gedachtenisse vande Princesse die voor u geweest is: Want al hoe wel dat wy wel wetē/ dat/ Pallida mors æquo pulsat pede pauperū tabernas, Regumque turres, ende dat dese groote Princesse is gegaē in hare ruste/ door den grootē wech des gantschen aertbodems/ so ist nochtans dat hare Christelicke goetheyt eñ liefde/ hebbende geweest den sleutel welcke heeft gheopent de poorte van al harē Staet/ om te dienē als tot eene opentlicke herberge voor den Sone Gods/ vervolgt in zijne lidmaten/ eñ verlost als van een schipbrekinge vele duysent personen/ haer middel ghevende om God te dienen in alle vryheyt/ eñ door eenen eerlicken arbeyt/ te onderhouden het leven van haer selven/ eñ vā hare arme huysgesinnē. Daerō is het dat wy met eē ware gevoelen in onse Sielen niet anders en connē (dewyle datter ghesept is/ In memoria æterna erit Iustus) of haer ghedachtenisse en moet ons zijn in ghebenedijdinghe.

Eñ so verre is het van daer/ Heer Conint/ dat wy soudē vreesen/ dat dese maniere vā met eere te begraven de gene/ die ons een goede Moeder geweest is/ u soude mishagen/ dat wy hopen van uwe Majesteyt/ dat haer het selve sal aengenaem zijn/ door dien dat zy hier door sal oordeelen van onse dancbaerheyt tegen haer selvē inder eeuwicheyt/ om de gelijcke gonste eñ bescherminge dewelcke wy hopen van uwe Coninclicke goedicheyt. Eñ dit is de seer ootmoedige Bede
die

die wy nu doē aen uwe Majesteyt/Heer Coninc/ dā,
volgende de voetstappen vanden Coninc EDWARD,
eñ vande laetste Princesse/uwe voorsaten/ vā seer ge
luckige gedachtenisse(ja so vele als het sal connen ge
schieden haer te boven gaende in desen loop der god-
vruchticheyt eñ weldadicheyt)het u believe Bescher-
mer te zijn/ niet alleene vāde Gemeyntē vā uwe Co-
ninckrijcken/maer oock vande Vremde die alreede zijn/
of haer sullen mogē begeven onder de schaduwe van
uwe vleugelen/haer bewarende eñ bevestigende met
de vrye exercitie der Godsalicheyt/eñ vande ordre vā
hare Gemeynten/de vryheyt ende privilegien van de
welcke zy tot noch toe het geniet hebben gehadt/ om
d'exercitie haerder coopmāschappē eñ manufacturē.

Eñ wy nemen tot een fondament van dese onse seer
ootmoedige Requeste uwe goetheyt alleene ende Co-
ninclijcke weldadicheyt. Oft ons vertrec herwaerts
over/ dē lande profytelijc is geweest/en staet ons niet
toe daer van te oordelen/ eñ even weynich daer van
te spreken. Het is ons meerder vreuchde/hooglick te
prijsen de weldadē/ die wy in het selve ontfangē heb-
ben: Wel connen wy seggen sonder vermetenheyt/
dat indiē uwe Majesteyt believt/Heer Coninc/ te be-
vragen uwe Heerē/Edelluyden/Bisschoppen/Coop-
luyden/ende andere uwe ondersaten/ hoe wy ons ge-
dragen hebben in desen staet/int midden van vele ac-
cidenten:beroerten ende aenslagē/ die daer zijn opge-
resen/wy hopē door de goedheyt Gods/dat uwe Ma-
jesteyt sal geinformeert zijn datter niet en is ghevon-
den in alle de gene die Lidmaten zijn gheweest van
onse Gemeyten/ gedurende soo langhe eenen tijdt/
de welcke vervreemt zijn geweest vāde liefde/van het
respect/ende de schuldighe ghehoorsaemheyt tot den

 Prince

Prince ende den Staet/tot dē welcken wy ontfange
zijn geweeſt. Het welcke wy tot geenen anderē eynd
en allegeren/ Heer Coninc/dan om u dies te beter
doen hopen/dat ghy ons wel-doende/niet ſayē en ſu
op een ondanckbaer landt/ ten minſten ſullen wy con
tinueren/inde beloften ende ghebeden die wy teghe
woordelijck doen voor uwe Majeſteyt.

En indien het uwe Majeſteyt belieft te weten h
danighe die zijn/ wy en ſullen niet gaen overſlaen/
exēpelen vande voorgaende tijden/ om u te wenſche
Heer Coninck/ het Geloove van Abraham, de Ma
tichheyt ende Voorſichticheyt van Ioſeph, de Goede
tierentheyt ende getrouwicheyt vā Moyſes, de Vict
rien vā Ioſue, David, Cæſar, ofte Alexander: De Ki
dommen eñ de Wijſheyt van Salomon, met de God
ſalicheyt van Ezechias, Ioſias, ende diergelijcke: Neen
Heer Coninck/ wy en ſullen onſe gheeſten ſoo breed
niet uytrecken: Alleenlijc wenſchen wy dat den gee
Gods/de welke gedicteert eñ gegraveert heeft in uw
Siele/ eñ geleydt het pinceel van uwe penne/om uy
te drucken op het tafereel van u cleyn boecxkē/ſo ve
perfectien/eñ ſchoone deuchdē weerdich eenen groo
ten Coninc ende Prince/dat den ſelven u geve die we
uyt te drucken in alle uwe Actien/ eñ in het Gouver
nement der Politien ende Gemeenten die u God be
volen heeft op een wonderlijcke wijſe.

So wy dit verrijgen vande goetheyt Gods / lae
alle het gebroetſel van Laiola, eñ de factie van Rome
haer vercoren hebben/ ſoo ſeer als zy wilt/eenen Ca
tholijcken Roomſchen Coninck / om hem toe te dra
gen ſoo ſeer als zy ſal connen / de Monarchie van de
oude ende nieuwe Werelt/ghy/Heer Coninck/u too
nende ſoodanich metter daet / als uwen boeck t'zelve
beloeft

eloeft voor de oogen van alle de werelt: alle de Ghe-
neynté Christi sullē vast houden op uwe Majesteyt/
Heer Coninck/hare herten ende ghesichte. Ghy sult
eder senden inde Helle den appel van Twist/ die
aer soo lange beroert heeft: ghy sult den bandt zijn
an onder haer uyt te blusschen de Vrientschap ende
Eendrachtichept. Cortelijck/ cussende den Zone die
od inde Werelt ghesonden heeft/ de ghene die ghy
rt sal u eeren/ende segenen in allen manieren.

Dit zijn/ Heer Coninck/ende sullen zijn onse wen-
chen/ beloften/ende onse seer aenhoudende ende ghe-
meringhe gheveden/ voor uwen Persoon/ende Co-
ancklicken Voorspoet.

De substantie ende soo veele als men heeft connen versamelen,

Vande woorden der antwoorde des Coninckx.

YNE HEEREN,

Hoe wel dat ghy my niet gesien en hebt tot nu toe, soo is het dat ic u niet vremt noch onbekent en ben: ghy weet aengaende mijn Religie hoedanich ic ben, niet alleenlijc door het geruchte dat ghy hebt connen verstaen van my, maer ooc door mijne schriften, inde welcke ic waerlijc hebbe uytghedruct hoedanich dat is de affectie mijner zielen, hierom isset

dat ic

at ic niet van noode en hebbe veele woorden te
bruycken, om u te toonen mijnen goeden wille, t
u die hier gevlucht zijt om de Religie.

Ic bekenne dat twee saken hebben gemaeckt de o
ledene Coniginne mijne Suster, vermaert de gheh
werelt door: d'eene is de begeerte die zy altijt gheh
heeft om te onderhouden ende koesteren de di
Gods in dit Conincrijcke: En d'ander is het ghe
herbergen der Vremdelingē, in welkers lof ic erven

Ic weet wel door het ghetuyghenisse van de Hee
van dit Conincrijc (so ghy my geseyt hebt) dat ghy
tijt God gebeden hebt voor haer, ende dat ghy niet
buyten en zijt gegaen uwē schuldigen plicht. Ic w
ooc dat ghy dit Conincrijcke verrijct hebt met veel
sten, manufacturen en politycke Scientien. Indien
occasie haer ghepresenteert hadde doen ic noch ve
was, als in eenen hoec der werelt, ic hadde u laten bl
ken mijne goede affectie. Maer also ic noyt gepooc
en hebbe noch willen staen na het goet van eenigh
Prince: also, dewyle het nu God belieft heeft my C
ninc te maken van dit Lant, Ic sweere u, dat so yema
u molesteert in uwe Ghemeynten, u aen mijn addre
serende, ic sal u wreken, ende alhoe wel dat ghy ni
en zijt van mijne eyghen Ondersaten, soo is het dat
u sal maintineren ende onderhouden soo seer als een
ghen Prince ter werelt.